

สารบัญ

- รูปแบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของคณะพยาบาลศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 - 7
The Intellectual Property Management Model of Faculty of Nursing,
Private Higher Educational Institutes
ศนิกันต์ ศรีมณี
- โปรแกรมการบำบัดทางการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการนอนหลับในวัยผู้ใหญ่ 18 - 28
และผู้สูงอายุในประเทศไทย : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ
Nursing Therapeutic for Sleep Promotion among Adult and Aging in Thailand : Systematic Review
ชนิษฐา เผือกดี และชนกพร จิตปัญญา
- การพัฒนาโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาวะทางจิตวิญญาณสำหรับนักศึกษาพยาบาล 29 - 41
The Development of a Spiritual Well-being Promotion Program for Nursing Students
วราวรรณ จันทร์เมือง อุษณีย์ เพชรรัชตะชาติ และขวัญตา บาลทิพย์
- ผลการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ 42 - 54
ในรายวิชาการพยาบาลในระบบสุขภาพ
The Results of Learning Activities of Nursing Students through E-learning Program
in Health System in Nursing Subject
กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม วนิตา ตูรงค์ฤทธิ์ชัย และหทัยชนก บัวเจริญ
- ผลของโปรแกรมการได้รับความรู้ร่วมกับการสนับสนุนทางอารมณ์ต่อความวิตกกังวลของมารดา 55 - 69
ที่มีบุตรแรกคลอดตัวเหลืองและได้รับการรักษาโดยการส่องไฟ
Effect of Education Program Combined with Emotional Support on Anxiety in Mothers of Neonatal Jaundice
Undergoing Phototherapy
ธาริรัตน์ พายัพสาย
- การบำบัดทางการพยาบาลต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกายในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง 70 - 82
: การพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์
Nursing Therapeutics for Functional Capacity in COPD Patient : Evidence-Based Nursing
ศศิวิมล อินทรศร และชนกพร จิตปัญญา
- ปัจจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 83 - 94
Factors Related to Using of Local Wisdom in Health for Chronic Disease Patients,
Phasri-charoen District, Bangkok
สุลิมาศ อังศุเกียรติถาวร และวิภาณันท์ ม่วงสกุล
- ภาพกิจกรรม 95

การพัฒนาโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาวะจิตวิญญาณ สำหรับนักศึกษาพยาบาล

Development of a Spiritual Well-being Promotion Program for Nursing Students

วรรณกร จันทร์เมือง¹

worawan1986@gmail.com

อุษณีย์ เพชรรัชตะชาติ²

ขวัญตา บาลทิพย์³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาวะทางจิตวิญญาณสำหรับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์สังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น สุขภาวะทางจิตวิญญาณ สุขภาพมิตจิตวิญญาณ การสร้างเสริมสุขภาวะจิตวิญญาณ 2) พัฒนาและประเมินคุณภาพ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ 3) ทดลองใช้โปรแกรม ในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา จำนวน 10 คนและ 4) ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม

ผลการพัฒนาโปรแกรม สามารถสรุปได้ 3 ส่วน ดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพ สามารถสรุปได้ ดังนี้ ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาจากการคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาวะจิตวิญญาณสำหรับนักศึกษาพยาบาล ได้ 1.00 และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับโปรแกรมโดยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่โปรแกรม โดยเน้นการสร้างสัมพันธภาพ และการดำเนินการตามโปรแกรม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมผ่อนคลายความรู้สึก กิจกรรมสุนทรียสนทนา และกิจกรรมสะท้อนคิด

2. การประเมินความเหมาะสมในการนำโปรแกรมไปใช้ โดยอาจารย์และเจ้าหน้าที่ พบว่า โปรแกรมมีรูปแบบขนาดตัวอักษร การออกแบบ ชัดเจน สวยงาม น่าสนใจ และเนื้อหา กิจกรรม และสื่อที่ใช้มีความหลากหลายและน่าสนใจ อย่างไรก็ตาม ได้ให้ข้อเสนอแนะปรับขนาดรูปเล่มให้สะดวกในการพกพา

¹ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

² รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

3. การทดลองใช้กับนักศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กิจกรรมของโปรแกรมสามารถพัฒนาสุขภาวะจิตวิญญาณได้จริง ดังนั้น จึงควรนำโปรแกรมไปใช้ในการสร้างเสริมสุขภาวะทางจิตวิญญาณสำหรับนักศึกษาพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ : นักศึกษาพยาบาล การสร้างเสริมสุขภาวะทางจิตวิญญาณ

Abstract

This study aimed to develop a Spiritual Well-being Promotion Program for Nursing Students. The program was developed based on the concept of contemplative education. Four steps were conducted. Firstly, literature on spiritual well-being, spiritual health and spiritual health promotion were analyzed. Secondly, a Spiritual Well-being Promotion Program for Nursing Students was designed and validated. Thirdly, pre-testing of the manual draft was conducted by 10 third year nursing students from Songkhla Nursing College. Lastly, the revision process was performed.

The result comprised 3 parts: 1) Suggestions from experts: the newly created spiritual well-being promotion program for nursing students was validated by an Item-Objective Congruence Index (IOC) of 1.0. The experts suggested that the program should consist of two parts: firstly, the preparation phase that should focus on building rapport, and secondly, the intervention phase that consists of 3 activities (relaxation, dialogue, and reflection), 2) the validation by nursing lecturers and staff found that the design of the program was favorable. A suitable font size was used and the color was attractive to the users. The program content and variety of learning materials were appropriate. However, the size should be adjusted and made smaller, and 3) pre-testing of the manual draft: results found that nursing students reported the program was able to develop spiritual well-being for nursing students.

Therefore, the program can be used to guide stakeholders in enhancing spiritual well-being for nursing students.

Keyword : nursing students, spiritual well-being promotion

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จิตวิญญาณช่วยให้บุคคลตระหนักรู้เป้าหมายของการมีชีวิต และเป็นแหล่งพลังในตนเอง (ขวัญตา, 2559) บุคคลทุกคนมีจิตวิญญาณและต้องการพัฒนาสุขภาพด้านจิตวิญญาณเช่นเดียวกับสุขภาพด้านอื่น ๆ

หากบุคคลได้รับการตอบสนองด้านจิตวิญญาณอย่างเพียงพอจะนำมาซึ่งความสุข ความสมดุล และความสงบในชีวิต (Balhip, 2010) ยอมรับในสิ่งที่เป็นอยู่ รู้เท่าทันสิ่งต่างๆ เข้าใจสรรพสิ่งตามความเป็นจริง เข้าถึงความดี ความงาม ความถูกต้อง ความมีคุณธรรม (ทัศนีย์, 2552) มีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต ภาค

ภู
แ
กั
ช
19
วิ

ม
อ
วิ
วิ
ด้
ศา
วิ
หวั
ต่อ
ทร
เค
อยู่
(ดร
นัก
25
ชั้น
เค
อื่น
ต่อ
สม
ป
และ
ชา
ส่ง
ต่อ
255